

Maşınqayırma ixtisasını bitirən kosmetoloq qadınları dəhşətli hala salıb
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 5 iyun 2018-ci il Çərşənbə axşamı № 121 (7010) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Dağlıq Qarabağdakı separatçılarla İrəvan arasında qarşıdurma

Ermənilər Azərbaycan ordusunu Xankəndinə çağırır; **Akif Nağı**: "Şərait əlverişlidir, başlamaq lazımdır"

yazısı səh.9-da

Azərbaycan ABŞ-la İran arasında vasitəçilik edə bilərmi...

yazısı səh.10-da

Gürcüstan ikinci inqilab astanasında

yazısı səh.3-də

Trampın qeyri-ciddi imicinin yaradılmasının pərdəarxası

yazısı səh.10-da

Sülh Platforması aktivləşib - daha bir erməni Bakıya gəldi

yazısı səh.3-də

Dələduzluq cinayətlərini artıran səbəblər...

yazısı səh.15-də

Dövlət çağırış etdi - xaricdə təhsil almış məzunlar ölkəyə qayıdacaqmı...

yazısı səh.13-də

Suriya kürdləri ikinci Kərkükü yaşaya bilər

yazısı səh.7-də

Təbiət hadisəsini fəlakətə çevirən məmur-oligarxlar

yazısı səh.4-də

Ramazan ayının 20-ci günü

İftar 20.24. İmsak 03.21-dək (QMI)

20-ci günün duası: "İlahi, bu gün mənim üçün behişt qapılarını aç və cəhənnəm qapılarını bağla! Belə bir gündə məni Quran oxumağa müvəffəq et! Ey möminlərin qəlblərini sakitləşdirib Aram Edən!"

İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".

Bu gün 2-ci Qədr gecəsidir.

ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

AMERİKANIN QORXULU "BÖYÜK ERMƏNİSTAN" PROJESİ - SENSASİON İDDİA

İşğalçı ölkədəki məxməri inqilabın daha bir ilginç hədəfi üzə çıxır; **rusiyalı tanınmış analitikdən SOS signalı**: "Rusiya, Türkiyə, İran və Azərbaycan artıq indidən yığılıb önleyici tədbirlər görməlidir..."

yazısı səh.8-də

Sosial Müdafiə Fondunda müəmmalı yanğın - Səlim Müslümov izi...

Müslümovun DSMF sədri və nazir olduğu illər ərzində 2-2,5 milyard manat vəsaitin yoxa çıxdığı iddialarından sonra baş vermiş yanğın şübhələri daha da artırıb; sabiq nazirlə bağlı daha ilginç xəbərlər də var... yazısı səh.4-də

İsgəndər Həmidov:
"Elçibəy qan tökülüb-tökülməyə-cəyini soruşdu, dedim ki..."

yazısı səh.6-da

Zəhid Oruc:
"Azərbaycan sadəcə, yerində, dayanıb hansısa üçüncü, dördüncü böyük dövlətləri gözələyəcək deyil"

yazısı səh.5-də

Aslan İsmayılova
cinayət işi qaldırıldı

yazısı səh.5-də

Prezident İlham Əliyevin Vaşinqtona səfərinin gözləndiyi haqda son günlər müxtəlif mənbələrdən məlumatlar yayılmaqdadır. Hələlik bu barədə rəsmi açıqlama verilməmişdir, qeyri-rəsmi xəbərlərdə belə bir səfərin gerçəkləşəcəyi deyilir. ABŞ prezidenti Donald Trampın son günlər Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevə ard-arda üç məktub göndərmiş, Vaşinqtonun Bakı istiqamətində "körpü" tikməsi kimi qiymətləndirilir.

yaxşı bir müstəviyə çıxara biləcəyi haqqında bəyanatları görürük. Amma real olaraq son günlər ABŞ-in mühüm dövlət təmsilçisi Bricet Brinkin həm İrevana, həm də Bakıya səfəri gerçəkləşib və görüşlərin əsas hissəsi bağlı qapılar arasında keçirildiyindən bizim üçün təyin etmək çox çətindir ki, hazırda Amerika

Z.Oruc qeyd etdi ki, bu gün Balkanlardan Fars körfəzinə qədər ərazilərdə yeganə bir xətlə Qafqazı Qərbə birləşdirən məkan Azərbaycandır. Prezident İlham Əliyev bütün riskləri göz önünə alaraq çox sakit bir axarda bu əlaqələri təmin etməkdədir: "Ona görə də Amerika-Azərbaycan mü-

mi, dünyada yalnız münasibətlər sistemi vasitəsilə ölkənin maraqlarını qura bilərsən".

Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycan ABŞ-dan istədiklərini almadiğı təqdirdə bölgə dövlətləri ilə fəal siyasəti qurmaqda davam edəcək. O cümlədən ikitərəfli əlaqələr sistemə keçidi

Aslan İsmayilova cinayət işi qaldırıldı

Hüquqşünas Aslan İsmayilova qarşı cinayət işi qaldırılıb. Bu haqda musavat.com-a məhkəmə orqanlarındakı mənbədən məlumat daxil olub.

Məlumatda bildirilir ki, hüquqşünas haqda cinayət işinin qaldırılmasına 2017-ci il oktyabrın 2-də Binəqədi Rayon Məhkəməsinin inzibati binasında baş vermiş hadisə səbəb olub. Aslan İsmayilovun məhkəmə heyətinə qarşı kobud hərəkətlərə yol verdiyi deyilir. Belə ki, o, Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyevə qarşı təhqir və böhtanla bağlı xüsusi ittiham qaydasında şikayətinin icraata götürülməsindən imtina olunması barədə hakim Rəşad Əliyevin qərar qəbul etdiyini öyrəndikdən sonra yüksək səslə buna etiraz edərək iclas zalından hakimin müşavirə otağına keçməsi üçün nəzərdə tutulmuş qapıdan məhkəmənin dəhlizinə keçməyə cəhd edib. Onun cəhdi baş tutmadıqda isə bağlı qapını sındırmağa çalışıb. Mənbə bildirir ki, zərbələrin şiddətindən qapı çərçivəsinin ətrafındakı boyanın bir hissəsi tökülüb.

Daha sonra A.İsmayilov iclas zalından çıxıb məhkəmənin həyətində ucadan səs-küy salaraq hakim və məhkəmə sədrinin onun qarşısına çıxmalarını tələb edib, onların ünvanına ucadan təhqiredici ifadələr işlədib.

Baş verənlərə bağlı A.İsmayilovun ictimai qaydanı və məhkəmənin iş rejimini pozaraq xuliqanlıq hərəkətləri etməsi barədə Binəqədi Rayon Məhkəməsinin işçiləri tərəfindən akt tərtib olunaraq müvafiq materiallarla birlikdə Binəqədi Rayon Prokurorluğuna göndərilib. Prokurorluq tərəfindən Cinayət Məcəlləsinin 221.1-ci maddəsi ilə cinayət işi başlanaraq istintaqı aparılması üçün Binəqədi RPI-nin İstintaq şöbəsinə ünvanlanıb.

Məhkəmə kompleks tikinti-texniki və əmtəəşünaslıq ekspertizasının rəyinə görə, baş vermiş hadisə nəticəsində Binəqədi Rayon Məhkəməsinin əmlakına yüz otuz manat məbləğində maddi zərər dəyib.

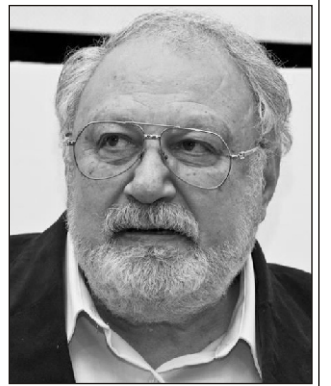
Bu il mayın 25-də A.İsmayilova CM-in 221.1-ci maddəsi ilə ittiham elan edilmiş və barəsində başqa yerə getməmək haqqında iltizam-qətimkan tədbiri seçilib.

4 iyun, 2018-ci il tarixində isə iş üzrə ittiham aktı təsdiq edilərək cinayət işi baxılması üçün Binəqədi Rayon Məhkəməsinə göndərilib.

Musavat.com

Rüstəm İbrahimbəyovun titullarının alınması ilə bağlı məhkəməyə müraciət ediləcək

Rusiyada yaşayan azərbaycanlı kinematoqraf Rüstəm İbrahimbəyovun ssenari müəllifi olduğu və Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə daha çox erməni mövqeyini ifadə edən "Qafqaz üçlüyü" filmi mətbuatda, sosial şəbəkələrdə tənqid olunur.

Aparılan müzakirələrdə qaçqınları, Qarabağ döyüşçülərini təmsil edən ictimaiyyət nümayəndələri, eləcə də kino xadimləri, elm və sənət adamları Azərbaycan dövləti tərəfindən Rüstəm İbrahimbəyova verilmiş rəsmi titulların geri alınması tələblərini səsləndirirlər.

Müraciətlərdə qeyd olunur ki, Rüstəm İbrahimbəyov Azərbaycan xalqının iradəsinə, milli dəyərlərə, dövlətçiliyə qarşı düşmən münasibəti nümayiş etdirir. Bu mövqe onun sovet dövründən üzü bəri kinossenarilərinin çoxunda özünü büruzə verir, son zamanlar isə daha da qabarıq şəkildə alıb.

Musavat.com-un əldə etdiyi məlumata görə, artıq qaçqın təşkilatları, ziyalılar, QHT nümayəndələri və s. Rüstəm İbrahimbəyovun titullarının alınması ilə bağlı məhkəməyə müraciət etməyə hazırlaşirlər.

Xatırladaq ki, R. İbrahimbəyovun ssenaristi olduğu "Qafqaz üçlüyü" filmində azərbaycanlıların təhqir olunması cəmiyyətdə birmənalı qarşılanmayıb. Ssenari müəllifi bu filmə xalqın milli mənafeyini ayaqlar altına alaraq erməni xalqına simpatiyasını əks etdirib, azərbaycanlıları qorxaq və qəddar insanlar kimi tanımağa çalışıb.

Musavat.com

Deputatdan prezidentin ABŞ-a səfər xəbəri ilə bağlı açıqlamalar

Zahid Oruc: "Azərbaycan, sadəcə, yerində dayanıb hansısa üçüncü, dördüncü böyük dövlətləri gözləyəsi deyil"

Azərbaycan prezidentinin ABŞ-a səfəri olacağı halda Azərbaycan-ABŞ münasibətlərində hansı mühüm əhəmiyyətli məsələlərin həllini gözləyir?

Deputat Zahid Oruc "Yeni Müsavat"a öncə bildirdi ki, Barak Obamanın prezidentliyindən indiyə qədər ABŞ-ın siyasətində, xüsusilə də Qafqaz ölkələrinə münasibətdə bir qədər geriçəkilmələr açıq-aşkar hiss olunurdu. Konkret olaraq, əlbəttə, Gürcüstanda fəaliyyət normal intensiv bir səviyyədə qalsa da əvvəlki miqyasda Qafqazı əhatə etmək, burada çoxmilyardlı proqramları işlətmək, investisiyaların axını vasitəsilə bölgəni ələ götürmək, həmçinin regionun ümumiyyətlə strategiyasını, arxitekturasını qurmaq səviyyəsində 1990-cı illərin sonu, 2000-ci illərin əvvəllərindəki dövrdəki qədər fəal işlər özünü göstərmirdi. Azərbaycan isə maksimum dərəcədə böyük riskləri dəf edərək Klinton və Buş idarəçiliyi zamanında bu regionda Qərbin maraqlarının, konkret desək, ABŞ-ın regionda aktiv iştirakının təminatında rol oynamışdı: "İndiki gerçəklikdə isə yalnız biz Maykl Pompeonun dilindən yalnız Gürcüstanın NATO-nun qarşısındakı iyul sammitində üzlüylü ilə bağlı məsələyə baxılacağını və beş illik dövr üçün yeni fazaya keçiləcəyi haqqında bəyanatı eşitməmişik. Bir də Ermənistandakı məlum aprel çevrilişi və onun nəticəsində inqilabi Paşinyan hökumətinin ABŞ-la münasibətləri

hansı prioritetlər üzərində qararlaşıb və bölgəyə yönəlik əsas siyasi konturları nədən ibarətdir. Doğrudur, kimsə deyə bilər ki, ABŞ-ın idarəetmə sistemi elə qurulub orada prezident ümumi idarəçiliyin formatında cəmiyyətdə bir səlahiyyətə malikdir, yerdə qalanlar digər hakimiyyət qollarınıdır, ona görə də hətta Trampa yaxşı münasibətlərə malik olmaq avtomatik Konqreslə eyni münasibətləri bölüşmək anlamına gəlmir.

Prezident İlham Əliyevin yeni ABŞ administrasiyası ilə münasibətlərin yaxşı bir səviyyədə qurulduğuna dair fikirlərindən, həmçinin neft-qaz sektorundakı əlaqələrdə Tramp tərəfindən göndərilən təbrik məktublarından görmək mümkündür ki, Azərbaycan burada hər hansı bir maneçiliklər görmür. Hətta bölgədə xüsusilə də Rusiya və İran əleyhinə sanksiyaların sərtləşdiyi bir dövrdə Azərbaycanın əhəmiyyəti ABŞ üçün ikiqat artmış olur".

nasibətlərində əhəmiyyətli ola bilən bir çox məsələlər var. Birinci növbədə Avropa Birliyindən bir sıra hallarda Azərbaycan əleyhinə fəaliyyətin dayandırılması üçün Amerikanın yetərinə imkanları var. İkincisi isə iqtisadi məsələləri daha yeni mərhələyə çıxarmağa ehtiyac var. Üçüncü, təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı ABŞ-ın regionda iştirakı yenə də arzuolunandır. Ancaq əgər bunlar baş verməyəcəyi təqdirdə heç kəsin şübhəsi olmasın ki, Azərbaycan, sadəcə, yerində dayanıb hansısa üçüncü, dördüncü böyük dövlətləri gözləyəsi deyil. Bizim 1990-cı illərdəki illüziyalarımız bütövlükdə siyasi məkanda dağılıb və bu çox yaxşı haldır. Ona görə ki, artıq kimsə belə bir əminlikdə deyil ki, Qərb gəlib Azərbaycanın ya torpaq bütünlüyünü təmin edəcək, yaxud da bizi xarici aqressiyalardan qoruyacaq. Amma dediyimiz ki-

ni artıracaq: "Birləşmiş Ştatlarla ölkəmiz arasında münasibətlərə prezident İlham Əliyevin ehtimal olunan səfəri yalnız müsbət təsir edərdir. Amma bu da bir həqiqətdir ki, İranla Rusiyaya qarşı aparılan savaşa öz-özlüyündə bölgədəki gərginliyi artırır. Bu, sanki sıxılmış bir durum yaradır ki, seçim edilməlidir. Və burada da çox çətindir ki, sən gəlib Qərbin tərəfdarına çevrilsən. Həmin dövlətlər özləri hər hansı bir qarantiyalar vermədiyi, tədbirlər həyata keçirmədiyi təqdirdə bu çox çətin bir vəziyyətdir. Siz özünüz görürsünüz ki, Gürcüstanın NATO ilə bağlı məsələləri həlledici fazaya daxil olduğu ərafədə küçə və meydanlarda aksiyalar başlanıb və dayanmır. Yəqin ki, nəticələri də olacaq. Belə olan təqdirdə hesab edərəm ki, ABŞ tərəfindən bölgəyə məsul olan şəxslər, səfirlik təmsilçiləri və digərləri ciddi şəkildə bu məsələləri diqqətdə saxlamalıdır. Amma gördüyünüz kimi, heç səfir məsələsinin özünün üzərində son qərara gəlinməyib. Bunun özü də bir jest sayıla bilər. Doğrudanmı bu bölgə Amerika üçün tamamilə əhəmiyyətsizdir, onlar regiona qoyduqları bu qədər sərmayələrdən imtina edəcəklər və bölgəni Rusiyaya verib çıxıb gedəcəklər? Bu, ağılasığmazdır. Ona görə də əvvəlki dövrlərdə əldə edilmiş münasibətləri irəliyə aparmaq lazımdır".

[Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"](http://Musavat.com)

“Azərbaycan və İran əlaqələrinin sürətli inkişafı üçün güclü siyasi iradə var” - prezident İlham Əliyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 4-də İran İslam Respublikası Prezidenti Aparatının rəhbəri Mahmud Vaezini qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan Respublikası ilə İran İslam Respublikası arasında ikitərəfli münasibətlərin yüksək səviyyədə olduğunu qeyd edərək, prezident Həsən Ruhani-nin Azərbaycana son səfərini məmnunluqla xatırladı və səfərin çox uğurlu olduğunu, əldə edilmiş razılaşmalar və imzalanmış sənədlərin böyük önəm daşdığını deyib. Bu səfərdən keçən dövr ərzində əlaqələrimizin yeni dinamika aldığı qeyd edən prezident İlham Əliyev uzun illər həll olunmamış məsələlərin birgə sayışlarla öz həllini tapdığını bildirib: “Bu, onu göstərir ki, hər iki ölkədə əlaqələrimizin sürətli inkişafı üçün güclü siyasi iradə var”.

Dövlətimizin başçısı Mahmud Vaezi Azərbaycana səfərinin əməkdaşlığımızın perspektivləri, əlaqələrimizin daha da möhkəmləndirilməsi ilə bağlı qarşıda duran vəzifələrin həllinin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaradacağına əminliyini ifadə edib.

Mahmud Vaezi İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhaninin salamlarını prezident İlham Əliyəyə çatdırıb. O, İran prezidenti Həsən Ruhaninin adından və öz adından dövlətimizin başçısına böyük səs çoxluğu ilə yenidən prezident seçilməsi münasibətilə təbriklərini çatdırdı. Mahmud Vaezi qeyd edib ki, İran-Azərbaycan ikitərəfli münasibətləri müxtəlif sahələrdə uğurlu inkişaf edir. Həsən Ruhaninin Azərbaycana səfərinin və səfər zamanı əldə edilmiş razılaşmaların səmərəli nəticələri göz qabağındadır və yüksək səviyyədə icra olunur, Azərbaycanla İran arasında keçid məntəqəsi 24 saatlıq iş rejimində çalışır, Azərbaycanda avtomobil istehsalı zavodu fəaliyyətə başlayıb, Azərbaycandan İrana enerji ixracı həyata keçirilir. Nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq durmadan genişlənir, Astara-Astara dəmir yolunun tikintisi uğurlu başa çatıb, yük terminallarının inşası davam edir.

Söhbət zamanı humanitar-mədəni əlaqələrin və turizm sahəsində uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi qeyd olundu.

ABŞ - Türkiyə danışıqları başa çatdı “Münbiç və Suriyadakı vəziyyət müzakirə olundu”

Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu ilə ABŞ-ın dövlət katibi Maykl Pompeo arasında Vaşinqtonda keçirilən görüş başa çatıb. “Report” xəbər verir ki, bunu M.Çavuşoğlu twitter sahifəsində yazıb.

Müzakirələr bir saata yaxın davam edib: “Dövlət katibi Maykl Pompeo ilə görüşdə ikitərəfli əlaqələri, Münbiçlə bağlı “Yol xəritəsi” də daxil olmaqla, Suriyadakı vəziyyəti və digər regional məsələləri müzakirə etdik”.

M.Pompeo və M.Çavuşoğlu hazırda ABŞ-da gizlənen Fəttullahçı Terror Təşkilatının (FETÖ) rəhbəri Fəttullah Gü-lənin Türkiyəyə təhvil verilməsi məsələsini də müzakirə ediblər.

Ermənistanın yeni baş naziri Nikol Paşinyanın çevriliş nəticəsində hakimiyyətə gəlişindən təxminən bir ay ötür. Hələ ki o, daha çox öz komandasını formalaşdırmaqla məşğuldur. Bu komanda isə artıq yazdığımız kimi, əsasən qərbyönlü kadrlardan, “Amerikanın uşaqları”ndan qurulur. Hərgah, gizli-açıq qərbçi olan N.Paşinyan Rusiya ilə strateji müttəfiqliyə və öhdəliklərə sadıq qalacağını söyləməkdə də davam edir.

Aydın məsələdir ki, erməni baş nazir öz “ayağının altını” möhkəmləndənə, yeni komandasını qurub qurtarana, yeni seçkilərlə parlamentdə öz tərəfdarlarının üstünlüyünü təmin edənə və ABŞ-dan minimum iqtisadi-maliyyə və siyasi zəmanətlər alanadək Rusiyanı qıcıqlandırmayacaq. Ancaq bu, müvəqqətidir və enində-sonunda o, mütləq Ermənistanı Rusiyanın orbitindən çıxarmaq qərarı verəcək. Verməli olacaq, çünki bunu ondan onu hakimiyyətə gətirmiş Qərbin böyük siyasi və maliyyə sponsorları tələb edəcəklər. Hər halda, dünyada elə bir məmləkət yoxdur ki, eyni zamanda həm Vaşinqtonun, həm də Moskvanın yaxın, strateji müttəfiqi olsun...

Rusiyalı tanınmış analitik və tarixçi alm Oleq Kuznetsov hesab edir ki, Rusiyadan qopmaq üçün Nikol Paşinyana 3 il tamamilə bəs edə bilər. “Yeni Müsavat”ın məlumatına görə, bu barədə o, özünün Vesti.az saytındakı təhlili məqaləsində yazıb.

“Bu 3 il onun özü və tərəfdarları üçün yetərlidir ki, bu müddətdə erməni ictimai şüurunu təzədən formatlaşdırıb Rusiya ilə əlaqələrin qırılmasına hazırlasınlar. Bundan ötrü Paşinyanın əlindəki təbliğat təhlilçisi yazır: “O halda Krasnodar və Stavropol diyarlarında, Rostov vilayətində, ermənilərin üstünlük təşkil etdiyi ayrı-ayrı inzibati rayonlarda Rusiya erməni siyasi separatçılığı və gizli terrorçuluğu təhlükəsi ilə üzləşəcək. Bu isə öz növbəsində şübhəsiz ki, Rusiyanın hərbi-siyasi potensialını zəiflədəcək - hər-gah, o, öz ərazi bütövlüyünü saxlayacaq. İran Urmiya, Salmaz və digər şimal-qərb vilayətlərində Ermənistanın iddiaları ilə üzləşəcək - şimalda İrana qarşı cəbhə açılmasının mükafatı olaraq. Ermənistanın Türkiyənin şimal-şərq regionlarına - Ərzurum və Trabzondan tutmuş, Hakkari və Diyarbəkire ərazi zəbaxmayan müttəfiqlərinə siyasi təsir aləti kimi lazımdır. Söhbət Rusiyadan, İrandan, Türkiyədən və Azərbaycandan gedir - hansı ölkələr ki, onlardan ötrü absurd ideyanın gerçəkləşməsi ciddi ərazi itkisi

şözlə, hələlik Ermənistanı siyasi nəzarət imkanı əldə edən ABŞ onun qonşularına çox ciddi siyasi təsir aləti qazanıb. Gürcüstan NATO-ya üzv olandan sonra isə Ermənistanın da alyansa yolu açılacaq və Amerika siyasi təsirinə hərbi komponent əlavə olunacaq və bölgədə güclərin konfigurasiyası kardinal şəkildə dəyişəcək”.

Bu, əlbəttə ki, bir rusiyalı siyasi təhlilçinin Ermənistan-da gedən son proseslərə bağlı baxış bucağı, gözləntiləri və proqnozudur. Onları 100% qəbul etmək də olar, eləməmək də. Ancaq nəzərə almaq, bizzat, vacib və qaçılmazdır. Çünki söhbət son iki əsrdə öz maraqları və yalanları naminə yad qucaqları dəyişməyə verdiş eləmiş nəmird qonşularımızdan gedir. Yaxşı ki, Rusiyada da erməni satqınlığının mümkünlüyünü anlamağa başlayıblar. Pis gelişmə deyil...

□ Siyasət söhbəsi, “Yeni Müsavat”

Amerikanın qorxulu “Böyük Ermənistan” projesi - sensasion iddia

İşğalçı ölkədəki məxməri inqilabın daha bir ilginç hədəfi üzə çıxır; rusiyalı tanınmış analitikdən SOS signalı: “Rusiya, Türkiyə, İran və Azərbaycan artıq indidən yığılıb önleyici tədbirlər görməlidir...”

təhlükəsi vəd edir. Ermənistanın ABŞ-a təslim edilməsi cə-nublu-şimalı bütöv Qafqazın hərbi-siyasi silkələnmə regionuna çevrilməsini vəd edir”.

Fikirlərinə davam edən təhlilçi yazır: “O halda Krasnodar və Stavropol diyarlarında, Rostov vilayətində, ermənilərin üstünlük təşkil etdiyi ayrı-ayrı inzibati rayonlarda Rusiya erməni siyasi separatçılığı və gizli terrorçuluğu təhlükəsi ilə üzləşəcək. Bu isə öz növbəsində şübhəsiz ki, Rusiyanın hərbi-siyasi potensialını zəiflədəcək - hər-gah, o, öz ərazi bütövlüyünü saxlayacaq. İran Urmiya, Salmaz və digər şimal-qərb vilayətlərində Ermənistanın iddiaları ilə üzləşəcək - şimalda İrana qarşı cəbhə açılmasının mükafatı olaraq. Ermənistanın Türkiyənin şimal-şərq regionlarına - Ərzurum və Trabzondan tutmuş, Hakkari və Diyarbəkire ərazi zəbaxmayan müttəfiqlərinə siyasi təsir aləti kimi lazımdır. Söhbət Rusiyadan, İrandan, Türkiyədən və Azərbaycandan gedir - hansı ölkələr ki, onlardan ötrü absurd ideyanın gerçəkləşməsi ciddi ərazi itkisi

maddi zərər görsün - Alyans özü ora resurslar göndərənə kimi. Buna paralel, 3 ölkə Azərbaycan hökumətinə özünün ərazi bütövlüyün bərpa etmək və “Artsax” adlı yeni terror törəməsini məhv etmək üçün ən qəti və inandırıcı zəmanət verməlidir. Bu, Ermənistanı və “Böyük Ermənistan” ideyasına sarsıdıcı mənəvi-siyasi və hərbi-siyasi zərbə olacaq və yarasız ideya kimi “Böyük Ermənistan”dan imtinaya gətirəcək”.

Müəllifə görə, qeyd edilən təhlükəyə qarşı adçəkilən 4 ölkə indidən tədbir görməlidir. “Onlar ən əvvəl belə bir suala cavab tapmalıdırlar ki, açıq-aşkar amerikalı olan “Böyük Ermənistan” ideyasının yaranmasına necə reaksiya verəcəklər? Tamamilə aydındır ki, bunun baş verməsinə qarşı preventiv tədbirlər xeyli öncədən, yeni bu il, yaxud uzaq, gələn il hazırlanmalıdır”, - deyir analitik xəbər-darlıq edib.

Analitikin fikrincə, artıq bu gün Rusiya və İran ticari formada öz gizli rəqibinə - Ermənistanı əmtəə şəklində pul buraxmaqdan imtina etməlidir: “Özü də bunu eyni vaxtda etməlidir ki, NATO-ya potensial üzv maksimum

şözlə, hələlik Ermənistanı siyasi nəzarət imkanı əldə edən ABŞ onun qonşularına çox ciddi siyasi təsir aləti qazanıb. Gürcüstan NATO-ya üzv olandan sonra isə Ermənistanın da alyansa yolu açılacaq və Amerika siyasi təsirinə hərbi komponent əlavə olunacaq və bölgədə güclərin konfigurasiyası kardinal şəkildə dəyişəcək”.

Müəllifə görə, qeyd edilən təhlükəyə qarşı adçəkilən 4 ölkə indidən tədbir görməlidir. “Onlar ən əvvəl belə bir suala cavab tapmalıdırlar ki, açıq-aşkar amerikalı olan “Böyük Ermənistan” ideyasının yaranmasına necə reaksiya verəcəklər? Tamamilə aydındır ki, bunun baş verməsinə qarşı preventiv tədbirlər xeyli öncədən, yeni bu il, yaxud uzaq, gələn il hazırlanmalıdır”, - deyir analitik xəbər-darlıq edib.

Analitikin fikrincə, artıq bu gün Rusiya və İran ticari formada öz gizli rəqibinə - Ermənistanı əmtəə şəklində pul buraxmaqdan imtina etməlidir: “Özü də bunu eyni vaxtda etməlidir ki, NATO-ya potensial üzv maksimum

ABŞ - İran münasibətləri gün-bəgün kəskinləşməkdədir. İrana qarşı ABŞ tərəfindən 90-180 gün ərzində sanksiyaların bərpa olunacağı bildirilir. İlk növbədə (avqust) İranın dollarla əməliyyatlar həyata keçirməsinə, qızıl və digər qiymətli metal ticarətinə, polad, kömür, alüminium, proqram təminatı alqı-satqısına, avtomobil sənayesinə, İranın suveren borcu ilə bağlı əməliyyatlara, İran rialı ilə iri miqdarda tranzaksiyalar həyata keçirilməsinə sanksiya tətbiq ediləcək. İkinci mərhələdə (noyabr) İranın enerji sektoruna, neft şirkətlərinə, neft treyderlərinə, limanlarına, gəmiqayıma sənayesinə, İran Milli Bankına, sığorta sistemində sanksiyalar bərpa olunacaq.

Ekspertlər bildirir ki, sanksiyalar şübhəsiz ki, İrandə iqtisadi problemləri dərinləşdirəcək. Tramp hökumətinin məqsədi budur ki, ötən ilin dekabrında olduğu kimi, əhali ayağa qalxsın və mümkünə, inqilab etsin. ABŞ-in məqsədinin İranda rejim dəyişikliyi olduğunu ötən həftə Trampın vəkili Rudolf Juliani də təsdiqləyib.

Bir qisim ekspertlər isə hesab edir ki, gərgin münasibətlər müharibə ilə nəticələne bilər.

Hətta Rusiya Liberal Demokrat Partiyasının sədri Vladimir Jirinovski ötən həftə bəyan etdi ki, ABŞ-in İranda nüvə sövdələşməsindən çıxması bu ölkədə sosial partlayışa səbəb olacaq, nəticədə iranlı

Azərbaycan ABŞ-la İran arasında vasitəçilik edə bilərmimi...

Politoloq: "Yaxın tariximizdə Türkiyə-Rusiya arasında yaranan gərginliyin aradan qalxması üçün Azərbaycanın vasitəçilik etməsi təcrübəsi var"

qaçqınlar Qafqaza axın edəcək.

Bəllidir ki, ABŞ-İran münasibətlərinin müharibə fazasına

keçməsi Azərbaycan üçün də bir sıra problemlərə yol açabilir. Bəs müharibənin olmaması üçün Azərbaycanın nə kimi

köməyi, vasitəçiliyi ola bilər? Yoxsa biz bu məsələdə sözü eşidilməyəcək kiçik dövlətlərdənlik?

Politoloq Elşən Mustafayev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, ABŞ-İran münasibətlərinin müharibə fazasına keçməsi perspektivinin real olduğu hələ görünür. Hazırda məsələ sanksiyalar və məhdudiyətlər qoymaqla pressinqi gücləndirməkdən ibarətdir. ABŞ bu yolla İranda iqtisadi vəziyyəti ağırlaşdırmağa, içəridə narazı insanların sayını artırmağa və onların rejimə qarşı çıxmasına çalışır. Amma bu gün İranın daxilində olan vəziyyət imkan vermir ki, rejimi dəyişə biləcək gücdə etirazlar baş qaldırsın: "Belə halda isə kənardan hərbi müdaxilənin olunması İranın mövqelərinin güclənməsinə gətirib çıxarda bilər. Regionda qısamüddətli isti qarşıdurmaların olması ehtimalı hər zaman var. Buna İsrailin İranda

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

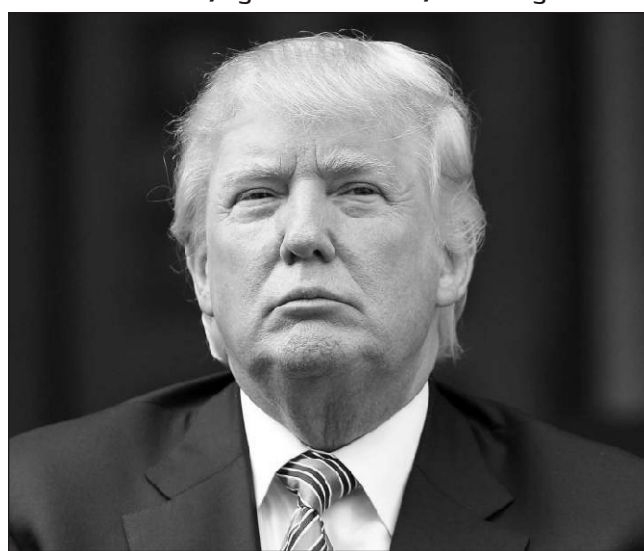
Trampın qeyri-ciddi imicinin yaradılmasının pərdəarxası

Politoloqlar hesab edirlər ki, ABŞ prezidenti heç də təsadüfi addımlar atmır; onun qərarları ciddi dəyişikliklərə yol açır...

Donald Tramp ABŞ prezidenti seçildikdən sonra yaxşı və ya pis mənada, demək olar ki, hər gün dünya mediasının gündəmində qalmaqta bacarıb. Fəaliyyətinin ilk günlərində qalmaqallarla gündəmə gələn Tramp barəsində müxtəlif politoloqlar "təlxək", "dəli" kimi ifadələr işlədirdilər. Lakin sonradan ekspertlərin onunla bağlı fikirləri dəyişdi. Hazırda bir çox ekspertlər hesab edirlər ki, əslində özünü təlxək kimi aparsa da Tramp çox ciddi siyasi qərarlar verir, dünya üzünə təsir edə bilir. Bu baxımdan Trampı Amerikanın "dərindən dövləti"nin layihəsi kimi xarakterizə edənlər də var.

"Yeni Müsavat"a danışan politoloqlar Trampın fəaliyyətini aşağıdakı kimi şərh ediblər. **Politoloq Elxan Şahinoğlu** bildirib ki, əslində kimse Trampın prezident seçiləcəyini güman etmirdi: "Çünki üç teledəbatda rəqibinə məğlub olmuşdu. Reytinglər də onun Klintonndan aşağı olduğunu göstərirdi. Ancaq hadisələr elə inkişaf etdi ki, Tramp prezident oldu. Onun ABŞ prezidentlərindən fərqi budur ki, verdiyi bütün vədləri yerinə yetirməyə çalışır. Düzdür, elə vədlər var ki, prezident seçildikdən sonra dövlət maraqları baxımından onlar arxa plana keçir. Ancaq fikir verin ki, Meksika ilə divar tikəcəyini

dedi və bu məsələyə girişdi. İranla nüvə anlaşmasını da vəd etmişdi ki, onu da yerinə yetirir. İndi isə Şimali Koreya lideri ilə görüşməlidir. Əgər görüşdən nəticə əldə olunarsa, bu, Trampın xarici siyasətdə ilk böyük uğuru sayılacaq. Üstəlik də Amerika iqtisadiyyatında da irəliləyiş var. Çünki qaçan kapitalı Amerikaya qaytarmağa çalışır. Bütün bunlar o demək deyil ki, Trampın atdığı addımlar Amerika və beynəlxalq ələm üçün sabitlik, inkişaf vəd edir. Məsələn, İsrailə bağlı qərar çox ziddiyyətli qərar idi. Yaxud da Türkiyə ilə münasibətlərin gərginləşməsi istiqamətində atılan addımlar da eyni qay-

dada ziddiyyətli idi. Onun ziddiyyətli açıqlamaları da çoxdur ki, bu da beynəlxalq arenada müəyyən problemlər yaradır. Avropa İttifaqı ilə münasibətlərdə Amerika tarixində ən soyuq dövr yaşanır. Hətta Almaniya kimi müttəfiqi belə deyir ki, artıq siyasətlərinə Amerikanın nə edəcəyini istinad etməməliyəm."

Politoloq Fərhad Mehdiyev isə fərqli fikirlər söylədi: "Normalda adətən Respublikaçılar Partiyasının namizədi şəxsi qərarlarından daha çox partiyanın prioritetlərini icra edən şəxslərdir. Demokratlarda isə prezident olan şəxsin özünün idarə etdiyi daha geniş sahə var. İnanmıram ki, Tramp özü hər hansı bir qərarı

şəxsən verib və bunun da üzərinə gedir. Təbii ki, onun öz baxışları da var. Ancaq onun baxışlarına, qərarlarına nəzarət də olunur. Trampın Amerika xalqına verdiyi vəd daxili siyasətlə bağlıdır. Onun Türkiyə ilə münasibətləri, İsrailə bağlı qərarı və digər bu kimi məsələlər isə xarici siyasətlə əlaqəlidir. Trampın istəkləri Amerikanı böyük dövlətə çevirməkdir. O istəyir ki, Amerikanı dünyada saysınlar, onunla hesablaşsınlar. Əslində Amerika hər zaman böyük güc olub. Hətta Trampın bəzi siyasətlərində fərqli məqamlar hiss olunur. Məsələn, Avropa siyasətini nəzərə alsaq görərik ki, Tramp NATO baxımından deyir ki, bəsdir sizi qorudum. Bundan sonra özünüz özünüzü qoruyun. Sanki bir addım atır, sonra da geri çəkilir. İkincisi də Tramp Avropadan gələn bəzi məhsulların gömrük vergisini artırıb. Halbuki bu, Ümumdünya Ticarət Təşkilatı qaydalarına ziddir. Tramp burada demək istəyir ki, Şimal Atlantik İttifaqının maraqlarını deyil, Amerikanın öz maraqlarını fəxrətləndirəcək. Yəni Amerika xalqının maraqları naminə addımlar atır".

Politoloq Mübariz Əhmədov isə "Yeni Müsavat"a bildirib ki, Tramp doğrudan da əslində təlxək obrazında böyük qərarlar verməkdədir: "Trampın siyasətə olan münasibəti dəyişib. İlk vaxtlarda Trampın doğrudan da siyasətə biznesdən gəldiyi hiss olunurdu. Hər hansı bir sıradan dövlətə rəhbərlik edə bilirdi. Ancaq Amerika dünyanın lideridir. Bütün dövlətlər Amerikanın qərarlarına önəm verirlər. Bu statusda Trampın verdiyi bəyanatlar uyğun deyildi. Hazırda çox vacib dəyişikliklər budur ki, Tramp öz xarakterinə uyğun komandasını formalaşdırıb. Yeni əvvəlki dövlət katibini, müşavirlərini tez-tez dəyişirdi. Elə əsas qeyri-ciddilik də burada idi. İndi isə artıq komandasına özünün lazım olan adamlarını yığıb və bu xüsusda hansısa bir dəyişiklik etməyir. Tramp özü aktiv şəkildə dialoqun tərəfdarıdır. Ancaq həm dövlət katibi, həm də müdafiə naziri kifayət qədər aqressiv düşüncəli adamlardır. Trampa da elə bu lazım idi. Bütün bunların yekununda demək olar ki, Trampda dəyişikliklər açıq şəkildə hiss olunur. Ona görə də mənim ona qarşı münasibətim dəyişib. Hesab edirəm ki, artıq Trampın siyasətində təsadüflik sifata enib. Hazırda Tramp sanki dərin bir dövlətlə, yaxud da öz partiyası, Konqreslə, Senatla daha çox hesablaşır. Bu, daha yaxşıdır və Trampın əvvəlki siyasətinin, obrazının dəyişdiyini göstərir".

□ Əli RAİS, "Yeni Müsavat"

İşğal edilmiş Azərbaycan ərazilərində ötən həftənin sonlarından başlayaraq yaşanan gərginlik davam edir. İyunun 2-də oyuncaq qurumun "milli təhlükəsizlik xidməti"nin əməkdaşlarının Xankəndinin küçələrindən birində iki nəfəri döyməsindən sonra ayağa qalxan yerli ermənilər ultimatum verərək, güc strukturları rəhbərlərinin, xüsusilə də qondarma rejimin "polis rəisi" və "təhlükəsizlik xidmətinin rəhbəri"nin danışıqsız istefasını tələb edir.

Ötən gün separatçıların lideri Bako Saakyan etirazçıların nümayəndələrini görüşə dəvət edib və onlara günahkarların cəzalandırılacağı barədə vəd verib. Bir neçə nəfərin həbs olduğu xəbərləri yayılsa da, aksiyalar dayandırılmayıb. İyunun 3-də Xankəndi avtovağzalında etiraz aksiyasına çıxan 500 nəfərlik insan kütləsi separatçı qurumda güc strukturlarının özbaşınalığından, sakinləri döyməsindən və hədələməsindən danışıb. Onlar güc strukturlarına nəzarət edən bütün nazirlərin vəzifələrindən getməsini tələb edib. "Ermənistandakı inqilab fonunda vətəndaşlar güc strukturları qarşısında qorxudan azad olublar. Qarabağdakı hakim klanın zor tətbiq etməkdən başqa idarəetmə rıçaqları yoxdur"- deyə politoloq Artur Osipyan deyib (modern.az). Onun fikrincə, münaqişə ocağı olması Dağlıq Qarabağda hərbiçilərin hakimiyyətdə qalmasına və əhalinin faktiki olaraq onların girovuna çevrilməsinə səbəb olub.

Virtualaz.org-un erməni KİV-ə istinadən məlumatına görə, separatçıların liderləri vəziyyətdən necə çıxacağılarını bilmir və İrəvandan kömək istəyirlər. "DQR" "baş naziri"nin müavini olmuş və hazırda Bako Saakyanın məsləhətçisi işləyən Artur Aqabekyan təcili bəyanatla çıxış edərək, Ermənistan hakimiyyətini Qarabağa nümayəndə heyəti göndərməyə çağırıb.

"Düşünürəm ki, Qarabağda MTX başçısı general Arşavir Karamyanın rolu haqda, xüsusən də, aprel günlərindən sonra çoxları bilir. Yeni təhlükəsizlik kompleksinin yaradılması və idarə olunması üçün məsuliyyəti məhz o öz üzərinə götürdü. Əminəm ki, aksiya iştirakçılarının çox hissəsi də bundan xəbərdardır, amma bu gün istefa tələbi ilə çıxış edir. İnsan ağılı itirə bilər. Özünüze gəlin, cənablar, hələ ki gec deyil, özünüze gəlin. Ermənistan hakimiyyəti isə rəsmi mövqeyini mümkün qədər tez bildirməli və Qarabağa təcili nümayəndə heyəti göndərməlidir", - deyə Aqabekyan vurğulayıb.

Separatçıların lideri Bako Saakyan hakimiyyəti əldə saxlamaq üçün tez-tez gücdən istifadə edir. 2016-cı ilin iyununda hakim klana qarşı müxalif mövqeyi ilə seçilən Ayk Hanumyan Xankəndində naməlum şəxslərin hücumuna məruz qalmışdı. Bu zaman onun 3 qabırğası sındırılmışdı. Eyni zamanda 2015-ci ilin iyununda Ermənistan müxalifətinin Qarabağa səfər etmək istəyi Laçında onların döyülməsi ilə nəticələnmişdi.

Ancaq görünən budur ki, B.Saakyan son hadisələrin qar-

şısını almağa çətinlik çəkir. Xüsusilə də onun "gözü çıxmış qardaşı"nın - Serj Sərkisyanın taleyini yaşayacağını düşündüyünü söyləmək olar. Şübhə yoxdur ki, Nikol Paşinyan Sərkisyanın cinayət ortağı olan B.Saakyanı öz kadri ilə əvəzləmək üçün hərəkətə keçib. Fakt budur ki, Qarabağdakı hərbi qüvvələr, ümumiyyətlə, Qarabağ klanı son illərdə Ermənistandakı hakimiyyət dəyişikliklərində önəmli rol oynayıblar. Odur ki, Paşinyan bu klanın daha ciddi fiqurunu sıradan çıxartmağı hədəfləyib.

Vəziyyətin gərginliyi sabiq prezident Levon Ter-Petrosyanı da dilə gətirib. "Erməni Milli Konqresi" Partiyasının lideri Levon Ter-Petrosyan Azərbaycanın işğaldakı Dağlıq Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilərin İrəvan tərəfindən Xankəndində yaradılmış qondarma rejimə etirazını etməsini şərh edib. Ter-Petrosyan İrəvandakı inqilabın Xankəndinə yayılmasının təhlükəli olduğunu bildirib. "İrəvanda baş verənlərin Qarabağda baş verməsi yolverilməzdir. Çünki biz müharibə vəziyyətindəyik və daxildə baş verə biləcək hər hansı qığılcım faciəvi nəticələrə gətirib çıxara bilər. Rəqibimiz (Azərbaycanı nəzərdə tuturuq) bu situasiyadan istifadə etməyi unutmayacaq", - deyə o iddia edib. Ter-Petrosyan keçmiş prezidentlər Serj Sərkisyan, Robert Köçəryan, həmçinin qondarma rejimin həbsdə olan keçmiş "müdafiə naziri" Samvel Babayana Qarabağda vəziyyəti sakitləşdirməyə kömək etmələri üçün çağırış edib. Qeyd edib ki, S.Babayana təcili şəkildə həbsdən azad edilməlidir. "İndi hərəkətə keçməmək, sonra gec olacaq", - o bildirib.

Son məlumatlara görə, küçələr bloklandı, dövlət binaları mühasirəyə alınıb. Qondarma rejimin "rəhbərliyi" bəzi şəxsləri istefaya göndərməklə aranı sakitləşdirə bilib. Lakin Ermənistan mediası tezliklə yeni toqquşmaların başlayacağını, əhalinin küçələrə çıxacağını yazır. Erməni siyasi şərhçi Sarqis Artsruni qeyd edir ki, Xankəndindəki rejim İrəvandakı köhnə rejimin uzantısıdır: "Heç kimə sirsir deyil ki, Qarabağdakı Rejim Ermənistanın əvvəlki hakimiyyəti tərəfindən idarə olunur. İrəvanda köhnə rejim dəyişdi, lakin eyni rejimin uzantıları Xankəndində qalır. Əhalinin etirazının kökündə isə məişət zəminində baş verən hər hansı insident yox, daha dərin səbəblər var". Onun sözlərinə görə, Qarabağda əhalinin çətin sosial vəziyyətdə yaşaması burda inqilabı tətikləyir.

"Lakin İrəvanda baş verən inqilabla müqayisədə Xankəndində baş verə biləcək üsyan daha təhlükəli nəticələrə gətirib çıxara bilər. Çünki Xankəndində baş verə biləcək daxili çaxnaş-

Qarabağdakı separatçılar həm Bakıya, həm də İrəvana təhlükə yaradır

Xankəndində başlayan etiraz aksiyaları idarəolunmaz vəziyyət yarada bilər; baş separatçı çətin durumda; dinc ermənilər Azərbaycana kömək üçün müraciət edə bilərmə?; **politoloq: "Serj Sərkisyan - Bako Saakyan cütlüyü gələcəkdə Paşinyanın hakimiyyətini laxlada bilər"**

ma cəbhədə Azərbaycanın əlini gücləndirəcək və Bakı bu prosesdən asanlıqla yararlanacaq. İrəvandan fərqli olaraq, "DQR"-i heç bir ölkə, hətta Ermənistan belə tanımır. Bu baxımdan, orada hər hansı çaxnaşma heç bir beynəlxalq diqqətə səbəb olmayacaq. Əvəzində Azərbaycanın hərbi yolla əraziləri qaytarmaq planının önünü açacaq", - deyə o bildirib.

Baş verənlər Qarabağ məsələsinin bundan sonra hansı məcrada davam edəcəyi sualını ortaya çıxarıb. Əgər İrəvanda baş verənlər Ermənistanın daxili işi sayılırdısa, artıq Qarabağda baş verənlərin birbaşa Azərbaycana aidiyyəti var. İstənilən zaman Qarabağdakı separatçı, cinayət-kar dəstələr diqqətə daxilədəki hadisələrdən yayınmaq üçün Azərbaycana qarşı tərxiyata əl atıb. Belə olduğu halda, Azərbaycan ən azı öz təhlükəsizliyi baxımından təcili tədbirlər almalıdır. Maraqlı vəziyyət yaranıb. Faktiki

ribsa, Dağlıq Qarabağda Bako Saakyanı sakitcə öz tərəfdarı ilə dəyişməyə çalışacaq: "Əks halda, Serj Sərkisyan - Bako Saakyan cütlüyü gələcəkdə Paşinyanın hakimiyyətini laxlada bilər. Buna baxmayaraq, Paşinyan Bako Saakyanı elə dəyişmək istəyir ki, bu cəbhə xəttindəki durumu onların zərərinə dəyişməsin. Hətta belə bir halın yaranacağından Levon Ter-Petrosyan da qorxur. Təsədüfi deyil ki, Levon Ter-Petrosyan açıqlama verərək Dağlıq Qarabağda sakitliyə riayət edilməsinin vacibliyini bildirib".

Bu arada, xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanın Nyu-Yorkda BMT rəhbərliyi ilə görüşlər keçirməsi də diqqəti cəlb edir.

E.Şahinoğlu bu fakta önəm verilməsini təbii sayır: "Əlbəttə, rəsmi Bakı çalışır ki, BMT-nin 4 qətnaməsinin aktuallığı artdı və bunun üçün mütəmadi olaraq BMT rəhbərliyi ilə görüşlər də keçirilir. Ancaq məsələ ondadır ki, BMT öz qətnamələrinə qayıtmaq istəmir və həmişəki kimi topu ATƏT-ə ataraq deyir ki, Dağlıq Qarabağ probleminin həlli ilə Minsk Qrupu məşğuldur. Minsk Qrupunun problemin həlli ilə necə məşğul olduğu bəllidir. Ona görə də BMT-yə ümid bəsləməyin yeri yoxdur. Diqqəti BMT-yə yönəltməkdənsə Ermənistan və Dağlıq Qarabağdakı prosesləri izləyərək buna uyğun addımlar atmaq lazımdır".

Bu arada Ermənistan XİN rəhbərinin Rusiyaya səfərə hazırlaşması da maraqlı nüansıdır. ATƏT-in Minsk Qrupunun Ermənistanla səfəri ərafında İrəvan saatları Moskva ilə tutuşdurmağı hədəfləyib. Çox güman ki, Ermənistanın yeni xarici siyasət idarəsinin başçısı Zöhrab Mnatsakyan Rusiya XİN başçısı S.Lavrovun təlimatları əsasında işləyəcək. Bundan əvvəl də o, Lavrova telefon açmışdı. Sergey Lavrovun isə erməni lobbisinin nümayəndəsi olduğu heç kimə sirsir deyil. Deməli, danışıqların növbəti raundu da torpaqların azadlığına aparmayacaq. Bəzi müşahidəçilər hesab edir ki, Ermənistanın ardınca Azərbaycanın işğal altındakı ərazilərində də küçə etirazlarına start verilməsi erməniləri üz-üzə qoya, nəticədə ordunun işə qarşmasına şərait yarada bilər. Dağlıq Qarabağdakı hərbi xuntanın girovuna çevrilmiş Qarabağ ermənilərinin xilas olmaq üçün Azərbaycan dövlətinə müraciət etməsi üçün əlverişli imkan yaranıb. Hər halda, onlar özləri də illərdir davam edən girovluqdan bezdiklərini açıq deməyə başlayıblar. Yeter ki, Azərbaycan vətəndaşları olduqlarını bəyan etsinlər və Bakıya onları xilas etmək üçün müraciət ünvanlasınlar. Antiterror koalisiyasının üzvü olan Azərbaycan məmnniyyətlə Qarabağ ermənilərini separatçı, terrorçu və işğalçı qüvvələrdən xilas edər...

Son 10-15 ildə ölkədə baş verən cinayət hadisələrinin statistikasına nəzər yetirəndə məlum olur ki, dələduzluq cinayətlərində artım var. Məhkəmə zalları hazırlanan reportajlarda irili-xırdalı müxtəlif dələduzluq faktları öz əksini tapır. Amma bu, təkcə Azərbaycana xas durum deyil.

“Yeni Müsavat” yazır ki, dünya miqyasında maliyyə qurumlarının gəlirlərinin təxminən 5 faizi dələduzların əlinə keçir. İnkişaf edən texnologiya ilə hər keçən gün daha “yaradıcı” hala gələn saxtakarlıqla mübarizə tədbirləri gücləndirilsə də, yeni dələduzluq üsulları yaranmaqda davam edir. Hazırda internet üzərindən həyata keçirilən dələduzluq hadisələri xüsusən çoxalır. Hətta bununla mübarizə üçün hər il Serbiyanın paytaxtı Belqradda Avropa Saxtakarlıq Konfransı keçirilir. Həmin konfranslarda e-ödəmə, internet alver... və bunun kimi bir çox sahələrdəki inkişaf etdirilmiş dələduzluq yolları, bunun qarşısını almaq üçün yeni müdafiə üsulları barədə məlumat verilir.

Ən geniş yayılmış dələduzluq halları hansılardır?

Ölkəmizdə geniş yayılan dələduzluq faktları ilə bağlı xatırlatma edək. Vətəndaşların etibarından sui-istifadə edən bu dırnaqarası peşə sahiblərinin şikarına çevrilənlər isə əsasən sadə vətəndaşlar olur. İşə düzəltmə, torpaq və daşınmaz əmlak alqı-satqısı kimi işlər görənlər dələduzlar sonda müəyyən miqdarda pul mənimşmiş olurlar.

Xaricdə təhsil şirkətlərinin çoxluğundan istifadə edən bəzi şəxslər yalançı şirkət quraraq və ya özlərini şirkət nümayəndəsi kimi təqdim edərək tələbələr pullarını mənimşəyib, aradan çıxırlar.

Hazırda xaricdə təhsil şirkətlərinə nəzarət edən qurum yoxdur, yəni xüsusi lisenziya tələb edilmir. Şirkətlər, sadəcə, bir MMC yaratmaqla, işə başlayırlar.

Ölkəmizdə sığorta ilə bağlı dələduzluq faktları da yəqinlə artıb. Sığortaladıqları əşyalara qəsdən zərər vuraraq, sığorta almağa cəhd göstərənlər bu siyahıda xüsusi yer tuturlar. Bu tip hallar son vaxtlar artdığından, sığortaçılar onların əməlinin Cinayət Məcəlləsi ilə tənzimlənməsini təklif edirlər. Dələduzluq cəhdlərinin əksəriyyəti uğursuzluqla nəticələnərsə də sığorta şirkətlərinə xeyli ziyan vurur. Amma belə hallar, buna əl atanlarla yanaşı, vicdanlı müştərilər üçün də problem yaradır.

Amma ölkədə heç nə etmədən belə, dələduzların əlinə düşmək mümkündür. Azərbaycanda mobil telefon istifadəçiləri yeni dələduzluq faktı ilə üzləşib. Daxili İşlər Nazirliyinin adından bir neçə abunə-

Dələduzluq cinayətlərini artırır səbəblər...

İlginc rəqəmlər, səbəblər və onları aradan qaldırmanın yolları - dünya onlarla mübarizəyə milyonlar sərf edir

çinin telefonuna pedofiliya əlamətləri, zorakılıq və homoseksualizm təbliğatlı pornoqrafik saytlara daxil olanların bloklanması və cərimə olunması barədə bildiriş gəlib.

Bildirişdə blokdan çıxmaq üçün cərimə məbləğinin 55 manat olması qeyd olunub. Blok ləğv olunmadığı halda isə abunəçinin dərhal polis orqanları tərəfindən həbs olunacağı və məlumatların prokurorluğa göndəriləcəyi bildirilib. Hətta bu problemlə üzleşən abunəçilərdən biri məsələdən ehtiyat etdiyi üçün mesajda göstərilən koda cəriməni ödəməli olub. Bu kimi dələduzluq halları ilə bağlı DİN rəsmi açıqlama və xəbərdarlıqlar etsə də, yenə də onların kələyinə tuş gələnlər olur.

İnsanlar dələduzluq edir, çünki...

2016-cı ildə Azərbaycanda 26611 cinayət faktı qeydə alınıb ki, bunun da 13560-ı iqtisadi sahədə baş verən cinayətlərdir. Cinayətlərdən 7193-ü oğurluq, 325-i soyğunçuluq, 165-i quldurluq, 4373-ü dələduzluq, 148-i mənimşmə və ya israf etmə, 442-si digər cinayətlər, 914-ü iqtisadi fəaliyyət sahəsində olan cinayətlərdir. 2015-ci ildə isə Azər-

baycanda 6338 oğurluq, 3660 dələduzluq faktı qeydə alınıb.

Xüsusilə də əmlak alqı-satqısı zamanı daha çox dələduzluq hallarının yaşandığını şahidi olurduq. Bu kimi problemlərlə bağlı vətəndaşlar tərəfindən redaksiyamıza da çoxsaylı müraciətlər olub.

Sosiooloji araşdırmalar isə sübut edir ki, ölkədə bu sayaq cinayətlərin çoxalmasının ilkin səbəbi insanların maddi durumunun pisləşməsidir. Bu, bir faktır ki, insanların maddi vəziyyətinin aşağı düşməsi ümumən cinayətin artmasına səbəb olur.

Bundan başqa, ölkədə işsizlik daha çox qadınlar arasındadır və kişilər qadınlarla müqayisədə əmək fəaliyyəti ilə məşğuldurlar. Ona görə də dələduzluq cinayətləri qadınlar arasında daha geniş formada yayılıb. Burada bir məqam da var ki, dələduzluq cinayətin daha asan formasıdır. Yəni burada xüsusi vasitələrdən və digər bu kimi şeylərdən istifadə olunmur. Sadəcə olaraq, ona etibar etmiş adam tapmaq kifayətdir. O cümlədən də oğurluq cinayəti də çoxalır. Diqqət etsək görərik ki, ölkədə artan oğurluq cinayətləri, daha çox xırda və orta

oğurluq əməlləridir. Oğurlanan əşyalar çox da qiymətli olmurlar. Bu cinayətlər əsasən qrup halında və xüsusən də gənclər arasında geniş yayılıb. Qrup halında oğurluq hadisəsinin baş verməsi isə ağırlaşdırıcı haldır və daha ciddi məsuliyyətə səbəb olur.

Kriminal xəbərlər arasında etdiyimiz təhlil zamanı məlum olur ki, işə düzəlmək, yaxud da faiz ödəmək adı ilə cəlb edilən daha geniş yayılıb. Bu halların yaranmasında insanların savadsızlığı da mühüm rol oynayır. Belə ki, onlar əməliyyatların rəsmi qaydada aparılmasını və notariusda təsdiqlənməsini tələb edə bilmirlər. Verilən borc, aparılan alqı-satqı son məqamda problem olaraq ortaya çıxır. İlk məsləhət olaraq bildirilir ki, belə əməliyyat zamanı iş rəsmiləşdirilməlidir.

Ev və ya maşın alqı-satqısı zamanı dələduzluq faktları xüsusən çoxdur. Ümumi müşahidələr bunu göstərir ki, ev, maşın alqı-satqısının etibarnamə əsasında həyata keçirilməsi özü ilə parallel dələduzluq hallarına səbəb olur. Etibarnamə ilə mülk satan şəxs ixtiyarı olmadığı halda başqa bir əməliyyat etdiyi üçün mül-

kü əlindən alınır. Avtomobil alqı-satqısı zamanı işin rəsmiləşdirilməsi bir qədər vaxt aparan və maliyyə vəsaiti tələb olunan məsələdir. Bu məqamların qarşısını almaq üçün həmin sahədə əməliyyatları sadələşdirmək lazımdır. Nəzərə almaq lazımdır ki, ölkədə 90 faiz avtomobillər etibarnamə əsasında satılıb. Avtomobil etibarnamə ilə satan adamın hansısa bankla problemi çıxanda isə məhkəmə əmlaka həbs qoyub. Nəticədə etibarnamə ilə avtomobil alan şəxs də mülkiyyətdən məhrum olur.

Nə dələduzluq sayılır, nə yox?

Qanunlar nə deyir? Dələduzluqla mülki öhdəlik arasında sərhəd harada başlayıb, harada bitir? Öncə dələduzluq cinayətinin əlamətlərindən başlayaq.

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinin (CM) 178.1-ci maddəsinə əsasən, dələduzluq etibardan sui-istifadə etmə və ya aldatma yolu ilə özgənini əmlakını ələ keçirmə və ya əmlak hüquqlarını ələ etmə əməlidir. Maddədən göründüyü kimi, dələduzluq cinayəti iki üsulla (yolla) həyata keçirilə bilər: etibardan

sui-istifadə etmə və ya aldatma yolu ilə.

“Dələduzluq cinayətlərinə dair işlər üzrə məhkəmə təcrübəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun 11 iyun 2015-ci il tarixli 7 sayılı Qərarına (Plenumun Qərarına) əsasən, etibardan sui-istifadə etmə dedikdə, əmlakı ələ keçirmək və ya əmlaka olan hüququ əldə etmək məqsədi güdən şəxs tərəfindən əmlakın mülkiyyətçisi, bu əmlak sahiblik edən və ya sərəncam vermək hüququ olan şəxslə yaranmış etibarlı münasibətlərdən istifadə olunması başa düşülür. Etibardan sui-istifadə etmə, həmçinin, təqsirkar şəxsin qulluq səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi, zərər çəkmiş şəxslə yaxın şəxsi və ya qohumluq münasibətlərinin olması ilə də əlaqədar ola bilər.

Digər üsul olan aldatma - özgə əmlakını (əmlak hüququnu) ələ keçirmək niyyətində olan şəxs tərəfindən bilə-bilə yalan, həqiqətə uyğun olmayan məlumatların verilməsi və ya həqiqi məlumatların gizlədilməsi (belə məlumatlar kimi, hüquqi faktlar, əmlakın dəyərinə və keyfiyyətinə, təqsirkarın şəxsiyyətinə, onun səlahiyyətlərinə və niyyətinə dair məlumatlar çıxış edə bilər), yaxud da əmlakın ələ keçirilməsinə yönəlmiş qəsdən törədilən başqa hərəkətlərin edilməsidir.

Dələduzluğun törədilməsi zamanı təqsirkarın bütün hərəkətləri onun həmin əmlakın (pul və digər əşyalar) ələ keçirilməsinə yönəlmiş niyyətinin həyata keçirilməsində ifadə olunur.

Dələduzluğun törədilməsi zamanı zərərçəkmiş şəxs əmlakını aldadılma və ya etibarından sui-istifadə edilmə nəticəsində özü könüllü olaraq təqsirkara verir.

Bu əməl üzrə cinayət tərkibi yaranması üçün ələ keçirilən əmlakın və ya əldə edilən əmlak hüquqlarının dəyəri 500 manatdan çox olmalıdır (CM-yə edilmiş yeni dəyişikliklərə əsasən) Ziyən 500 manatdan az olduqda şəxs inzibati məsuliyyətə cəlb olunur.

Və sonda. Dələduzluq əməlinin digər cinayətlərdən bir fərqi də odur ki, bu əməli özünə “peşə” edənlər həbs olunduqdan sonra da durmur. Dələduzluq həbsxanada belə davam edə bilən “vərdişdir”. Məsələn, dələduzluğa adət etmiş adam islah olunmaq üçün həbsxanaya göndərilir, burada da məhkumlara qarşı dələduzluğunu davam etdirir. Birini əfvə saldıracığı adı ilə aldadır, digərini qohumuna iş düzəldəcəyi ilə... və s.

□ Sevinc TELMANQIZI,
“Yeni Müsavat”

MUSAVAT

Son səhifə

N 121 (7010) 5 iyun 2018

Hindli kişi anasını şorba bişirmədiyi üçün öldürdü

Hindistanda sərxoş kişi yaşlı anasını onun üçün naharda toyuq bişirmədiyi üçün öldürüb. Bu barədə "The Times of India" nəşri xəbər verib. İnsident Andhra Prades ştatında, Badenpuran kəndində bazar günü baş verib. 45 yaşlı kənd həkimi Becam Kişore səhər tezdən 80 yaşlı anasına toyuq gətirib və nahara bundan yaxşı bir şorba bişirməyi tapşırıb. Özü isə mağazaya içki almaq üçün gedib. Kişi evə içkili halda qayıdanda isə anasının heç nə bişirmədiyini, yeməyin hazır olmadığını görüb. O, qışqırmağa başlayıb və anasına bıçaqla hücum edib. Qadın yerində keçinib.

Kişore hadisə yerindən qaçıb. Amma qadının harayını eşidən qonşular polis çağırıblar. Hindli kişi əleyhinə cinayət işi açılıb və onu axtarısa veriblər. Xəbərdə həmçinin qeyd olunur ki, kişi alkoqol asılılığından əziyyət çəkirdi və hər gün içirdi. Buna görə də həyat yoldaşı uşaqları ilə birgə onu atıb gedib.

Analizləri təmiz çıxan ölümçül xəstə

27 yaşındakı Emili Muldoon 14 yaşından bu günə qədər qripə bənzər simptomlarla yaşayırdı. "Daily Mail" qəzetinin xəbərinə görə, baş ağrısı, ani baş dönməsi, halsızlıq və özəl ağrıları ilə başlayan simptomlar müəyyən zaman sonra qarşısızalmaz ağrılara çevrildi. İllər boyu ağrı çəkəndən sonra sonunda 3 il öncə Lyme xəstəliyi diaqnozu qoyulub. Amma qadının qan analizləri təmiz çıxdığı üçün həkimlər simptomları ciddiylə almadı. Ona bildirdilər ki, depressiyada olduğu üçün bütün simptomları özündən uydurur. Bir çox yanlış xəstəlik diaqnozu qoyulan Emili 10 il boyunca antibiotikdən istifadə etdi. Dərmanlar fayda ver-

məyincə isə psixoloji dəstək almağa başladı. Ardınca növbəti analizlər onun xəstəliyinin gerçək adını ortaya çıxardı. Məlum oldu ki, Lyme adlanan xəstəlik olduqca bahalıdır. Bunun üçün də o, bir yardım kampaniyasına

başladı və müalicəsini belə başladı. Lyme xəstəliyi irəlilədikcə bakteriyalar qan dövrəni yolu ilə bədənə yayılır. Bu isə beyində və ya beyin ətrafında, ürəkdə və onun ətrafında infeksiyaya səbəb ola bilər.

Hamilə qadın kafe işçilərini buterbrodla döydü

Amerikada fast-food şəbəkəsinə gedən hamilə qadın restoranın menecerinə buterbrodla hücum edib. Bu barədə lenta.ru saytı xəbər verib. İnsident İllinoys ştatının Peoriya şə-

hərində baş verib. Şəhər polis departamentinin verdiyi xəbərə görə, menecer piştaxta arxasında səs-küy qopduğunu eşidib və nə baş verdiyini aydınlaşdırmaq üçün bayıra çıxdı. Menecer nə baş verdi-

yini soruşan kimi əsəbi müştəri var gücü ilə onun üstünə sendviç atıb, iki dəfə üzünə şillə vurub və sonra digər ziyarətçilərin gözü qabağında ona stəkan tullaıyb.

Polisə ifadəsində qadın bildirib ki, meneceri tanıyır. Amma zərərçəkmiş bunu inkar edib. Amma hamilə qadın özünün nəzarətdən çıxan davranışını belə izah edib ki, "bütün günü isti günəş altında keçirmişəm və buna görə də azacıq özünüidareni itirib.

Polis hücum edən qadını yaxınlıqdakı "McDonalds"da yaxalayıb. Onun çantasında 9 paket marixuana olub. Qadına şiddət tətbiq etmə, narkotik maddələrin alınması və yayılması ittihamları elan edilib.

Mart ayının sonunda isə ona ikiqat pendirli çizburger hazırlanmadığı üçün McDonaldsda dava salan polis xəbəri yayılmışdı. Onu xuliqanlıqda və vandalizmde ittiham edirdilər.

Qoroskop

(5 iyun) Sabuhi Rəhimli

QOÇ - Ailə zəminində müəyyən xoşagəlməzliklər gözlənilsə də, bu, yalnız günün birinci yarısını əhatə edəcək. Nahardan sonra isə xoş təsadüflərlə rastlaşacaqsınız. Axşam qonaq getməyə çalışın.

BUGA - Bir qədər gərgin gündür. Özünü istənilən təzyiq və təhlükələrdən qorunulmuş. Haqqınızın tapdanmasına yol verməyin. Yeri gəlsə, bu istiqamətdə sərt mövqe də nümayiş etdirin.

ƏKİZLƏR - Risk etməkdən qorxmayın. Amma bilin ki, bu riski hansı məqsəd uğrunda edirsiniz. Başınızı qoruyun. Ulduzların düzümü şəxsi büdcənizdə müəyyən artımların olacağını bəyan edir.

XƏRÇƏNG - Məqsədlərinizi reallaşdırmaqda tənbellik edirsiniz. Bu isə Göy qübbəsinin xoşuna gəlmir. Özünüzdə təcür tapın. Hər adama bel bağlamayın. Çünki bu dövrdə heç nə boş-boşuna əmələ gəlmir.

ŞİR - Bu təqvim bürcünüz üçün həftənin ən düşərli günü kimi dəyərləndirmək olar. Ələlxüsus da əməkdaşlıq zəminində uğurlu məqamlarla rastlaşacaqsınız. Sizə aid olmayan işlərə müdaxilə etməyin.

QIZ - Astroloji göstəricilər nə qədər yeni simalarla rastlaşsanız, bir o qədər nailiyyət qazanacağınızı bəyan edir. Əgər işlə bağlı məşğul deyilsinizsə, axşam mütləq qonaq gedin.

TƏRƏZİ - Maddi firavanlığa qovuşmaq üçün geniş imkanlarınız var. Boş oturmağa çalışmayın. Pul qoxusu gələn istənilən ünvan və şəxsə müraciət edin. Qeybətçil adamlardan uzaq olun.

ƏQRƏB - Təzadlı bir gün yaşayacağınız gözlənilir. Ulduzlar sizə qarşı bir neçə istiqamətdən təzyiqlər olacağını, buna baxmayaraq, perspektivli təkliflər alacağınızı bildirir.

OXATAN - Sevgi münasibətlərində bir qədər anlaşılmazlıqlar mümkündür. Çalışın ki, bu amil mübahisə həddinə çatmasın. Səhvlərinizi etiraf etməyi bacarın. Bunun sizə yalnız xeyri dəyə bilər.

OĞLAQ - Müntəzəm surətdə rastlaşdığınız şəxslərlə davranışlarınıza fikir verin. Özünüzü mehriban aparın. Qabiliyyətsiz adamlarla ünsiyyəti səngidin. Varlanmaq üçün imkan qazanacağınız.

SUTÖKƏN - İxtiyarınızda olan bu əsrarəngiz təqvimdə daha çox səhətinizə fikir verməlisiniz. Nahardan sonra isə işgüzar sövdələşmələrə başlamaq, yeni əlaqələr yaratmaq xeyirlidir.

BALİQLAR - Şəxsi həyatınızda önəmli dəyişikliklər etmək istəyirsinizsə, bu gündən maksimum bəhrələnin. Aldığınız təklifləri düşünmədən rədd etməyin. Axşam təzə xəbərlər gözlənilir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Saçı dəsmalla qurutmaq olmaz, çünki...

Saçları dəsmalla qurutmağa çalışmaq elektriklənmənin başlıca səbəblərindən biridir. Dəsmaldan istifadə etmənin məqsədi isə artıq suyu çəkməkdir. Düşdən sonra saç tellərindəki artıq suyu xəfifcə sıxaraq aradan götürmək lazımdır. Saçların qarışmaması üçün onu hamamda və hamamdan sonra daraqla daralmaq məsləhətdir. Elektriklənmənin qarşısını almağın ən yaxşı yollarından biri də durulanmayan saç kremindən istifadə etməkdir. Saç kremi saçlara dibdən uca doğru masajla tətbiq etmək lazımdır. Saçların yağlı və ağır görünməsinə istəməyən bəzən çox istifadə etmirlər. Quruma və qırılmalar saç uclarında başlayır. Bu səbəbdən də saç uclarına ekstra diqqət edilməlidir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100